

מסורת הש"ס

א) יומא פה: פו. (כריתות א:י. א) סנהדרין זט. ע"ש, א) עני' מוס' יבמה' עב. ד"ה ומדבריהם], ד) (סנהדרין א:ז. א) (סנהדרין סד: ז:), ו) (פסחים ה. וס"ג), ו) (עירובין ז: וס"ג), ח) נכריות ו. כל הסוגיא ע"ש], ט) וז"ל מוס' כריתות ו. ד"ה וקראו מקרא קדש פי' נכסות נקיה כדאמר במכילת' מקרא קדש כו' עכ"ל עני' מוס' דהכל ד"ה לא קראו], י) בס"א: בחולפא לעשות פניו ומגלה שלג כהלכה כגון. א) ובדאשיות לו, א) (מסכת כד.], ח) [ש"יך לע"נ], א) פי' דבר שפך למעלה כלומר עולה מכפר על היורש דבר מועט,

תורה אור השלם

1. בי דבר יי' בזה ואת מצותו הפר הברת חכרת הפנף תהא עונת בה: במדבר טו לא 2. אך בעשור לחודש השביעי יהא יום הכפרים הוא מקרא קדש יהיה לבם ועניהם את נפשתיכם ויזקרבתם אשה לקי': ויקרא כג כו

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה דאי כו' דיומיה נמי מכפר:

גליון הש"ם

גב' זה הפורק עול. עיין יבמות דף ט ע"א מוס' ד"ה מה:

מוסף רש"י

חזק מפורק עול. ספר בהקד"ה (יומא פה): וא: פורק עול של כל תולדות (כריתות א:), ומגלה פנים בתורה. דורש את התורה לגמל, כגון מנשה שהיה דורש בלגדות של דופי לא היה לו למשה לכחזר אלא ותמנע היתה פלגש וגו' (יומא שט וכע"ז כריתות שט). בזמן שעונה בה. שלג שב קודם מיתה היו נכרת, אבל שב לא (סנהדרין ז:), וקראו מקרא קדש. נתקון סדר התפלה (כריתות א:), ומודה רבי בכרת דיומא. דהא דקמיני לא התענה בו מכפר, לעצירות דכל השנה, אבל היא עבירה דעניו לא מכפר, ואך חלק נמי דקמיני לעיל. בעצירות דיומיה קאמר (שט), כרת, הולך ערירי בלא בנים ואם יס' לו ממים (שט),

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

בעומד במדרו. ללא ענד תשובה. ודקשיא לך זכח רשעים תועבה

מתני' רבי היא דאמר יוה"כ מכפר על שאינן שצין והאי קרא מוקי לה בשאר יומי: **פורק עול**. כופר בעיקר: **מגלה פנים בתורה**.

בא על דברי תורה בחולפא ובגלוי עוות פניו כגון ^א (סנהדרין דף נט:)

מנשה שהיה יושב דורש בלגדות של דופי לא היה למשה לכחזר אלא ותמנע היתה פלגש ^ב וילך ראוובן צימני קזיר חטים (בראשית ז): **צרים**. צצר שציה דיצור ראשון שאמור בסניי אנכי ה' אלהיך (שמות כ) שלג שמעו אותו אלא מפי הגבורה ^ג **ומגלה פנים**. מדאפקיה קרא בלשון ציוין וזה צוה דברי תורה הוא: **זה המיפר צרים בצער**. שהיא מלוא יחידית: **לא אמרתי אלא בזמן שעונה זה**. אלמא צמינו שז קאי קרא. וצחק תלת הוא דגלי לן אף לאחר יוה"כ הא בשאר אע"פ שאינו שז יום הכפורים מכפר: **ורצנן**. דאית להו נמי בשאר עצירות דאין יוה"כ מכפר על שאינן שצין אמרי לך הא דגלי לן קרא צחק תלת לאו צויה"כ איירי אלא הכרת תכרת דקאמר תכרת לעולם הבא שלף מיתה אינה ממרקת על שלם הללו בלא תשובה אבל שאר עצירות בלא תשובה נמי מיתה

ממרקת אחר יום הכפורים אבל יוה"כ בלא מיתה לא: **שאם עשה תשובה**. ואין עונה זה מיתה ממרקת אף על שלם הללו ולא תכרת לעולם הבא: **אחד ישראל וכו'**. מתכפרים משאר עצירות בשעיר המשתלח: **ומאן איס ליה האי סגרא**. דכהנים מתכפרין במשתלח: **רבי יהודה לקמן דהאי פירקא** [ע"ז]: **אבל ר' יהודה לא סבר לה כרבי**. שהיא יוה"כ מכפר על שאינן שצים ולא אחיא מתניתין אליציה: **או דלמא**. רבי יהודה נמי כרבי סבר לה ומתניתין רבי יהודה נמי והאי דלא אמר רבי יהודה היא וסבר לה כרבי אומר ר' יהודה א"ל אב"י דוקא קאמר מר רבי סבר לה כר' יהודה אבל רבי יהודה לא סבר לה כרבי או דלמא מדרבי סבר לה כרבי יהודה אף רבי יהודה סבר לה נמי כרבי מיהו אורחא דמילתא קתני למימר דתלמיד סבר לה כרביה א"ל אין דוקא קאמינא רבי סבר לה כרבי יהודה אבל ר' יהודה לא סבר לה כרבי דתניא יכול יהא יוה"כ מכפר על שבים ועל שאינן שבים ודין הוא הואיל וחטאת ואשם מכפרין ויום הכפורים מכפר מה חטאת ואשם יאין מכפרין אלא על השבים יאף יוה"כ אין מכפר אלא על השבים מה לחטאת ואשם שאין מכפרין על המזיד כשוגג תאמר ליוה"כ שמכפר על המזיד כשוגג הואיל ומכפר על המזיד כשוגג יכפר על שבים ועל שאינן שבים תלמוד לומר ^א אך חלק סתם סיפרא ^במני ר' יהודה וקאמר שבים אין לא שבים לא ורמי סתם סיפרא אסתם סיפרא דתניא ^גיכול לא יהא יוה"כ מכפר אא"כ התענה בו ^דוקראו מקרא קדש ולא עשה בו מלאכה לא התענה בו ולא קראו מקרא קדש ועשה בו מלאכה מנין ת"ל ^היום כפורים הוא מ"מ אמר אב"י לא קשיא הא רבי והא רבי יהודה רבא אמר הא והא רבי ומודה רבי בברת דיומא דאי לא תימא הכי כרת דיום הכפורים לרבי לית ליה אלמא לא משכחת לה כגון דעבד בליליא ומית דלא אתא יממא לכפורי ליה אלא אימא ברת

היום עזמו בלא שעיר המשתלח מכפר קזת ואין כאן כרת גמור וכה"ג אשכתן צפרק קמא דוצחים (דף ו. ושם) דעולה מכפרת על היורש ^ומקופיא ולא מקיבצא כלומר לגמרי והשתא לאיניו ושל מלאכה אבל על כל שאר עצירות מכפר אף על פי שעשה צו מלאכה ולא התענה צו: **דאי לא סימא הכי**. דכרת דיומיה מודה רבי דלא מכפר ותימא דאכרת דיומיה ^ה מכפר: **כרת דיוה"כ לים ליה לרבי**. בתמיה. א"כ למה כתז רחמנא ציוס הכפורים כרת בשלמא שאר כריתות דאי מיית קודם יוה"כ לא איכפר אבל הנך למה לי הא כי עבר עליה מכפר עליה הא יומא: **אלמא לא** בתמיה. כלומר אלמא אי אית ליה לרבי דמכפר על כרת דיומיה בלא תשובה לא איכא כרת ציוס הכפורים: **והא משכחת לה כגון דעבד בליליא ומית דלא אחי יממא לכפורי ליה**. שאין מכפר אלא יום כדכתיב (ויקרא טו) כי ציוס הזה יכפר עליכם ומקשינן

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

יג. בעומד במדרו. הקשה הר"ר שלמה מדריו"ש דצפרק בתרא

דיומא (דף פה: ושם) אמרינן מיתה ויום הכפורים מכפרים עם התשובה עם התשובה אין צפני עזמו לא הא מני דלא כרבי והא לא אחיא אפילו כרצנן דאית להו דמיתה בלא תשובה מכפרת בשאר עצירות דלאו הנך שלשה ויש לומר דהכל לא קאמרי רצנן דמיתה ממרקת אלא עם היסורין והדינין שדינן אותו לאחר מיתה וע"י כך אינו נכרת לעולם הבא אבל עם התשובה מיתה ממרקת לגמרי שאין מדון עוד ציסורין לאחר מיתה אבל לרבי מיתה ויוה"כ בלא תשובה מרופה ואשם מיר טמא והשתא אחי שפיר כרצנן:

שאין מבפרין עץ המזיד. פירש צקונטרס רוצ חטאות ואשמות אין מכפרין על המזיד אלא אשם שפחה מרופה ואשם מיר טמא ואשם שבעת הפקדון וחטאת דשבעת העדות וא"ת וגנמר מהנהו שמכפר על הזדון כשוגג וי"ל דאיכא למיפרך שכן אין מכפר על חייבי כריתות וחייבי מיתות צ"ד:

הוא"ל ומכפר עץ המזיד. וא"ת נימא דיוה"כ לא יכפר על המזיד מידי דהוא חטאת ואשם וי"ל דקרא דיוה"כ הוא איכא למ"ד דמשמע אפי' אינש שצים וכ"ע מודו דמרצין צמוזי ועוד דלדרכה נילף משעיר הנעשה צפנים שמכפר על המזיד: **לא קראו מקרא קודש**. פירש צקונטרס שלא קיבלו עליו צצרכותיו לומר מקדש ישראל ויום הכפורים ואין נראה דלא אשכח צרכות ציוס הכפורים דליהו דאורייתא וגראה לר"ת קראו מקרא קודש שמוזה שצ"ד קדשוהו ושזבת ממלאכה שצציל קדושת היום ולא קראו מקרא קדש שאינו שזבת מחמת קדושת היום אלא מחמת שמתעצל לעשות מלאכה: **תלמוד לומר יום כפורים הוא מכל מקום**. מיתה דלמא בעשה תשובה איירי ולעולם סבר תנא דאינו מכפר אלא על השצין: **דאי לא תימא הכי**. ואם תאמר למה לו אף חלק למאי דס"ד השתא ידיעינן מסגרא דכרת דיוס הכפורים לרבי לית ליה וי"ל דהמ"ל ולטעמיהן או שמא צלטריך אף אפי' חזר צו מעצירה אלא שמצבע צצכרה שאינו רוזא שיוס הכפורים יכפר: **ידעבד סמוך לצקיעת החמה**. אבל לאחר שילוט שעיר לא מצי לאוקומה שהוא מכפר כל היום ואף על גב דמשמע לעיל (דף ט:) שאין קרצנות מכפרין על עצירות של אח"כ אפילו צו ציוס דאמר נפקא מינה לטומאה שאירעה צין זה לזה שאני שעיר המשתלח דכתיב ציה כי ציוס הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם משמע דכל היום יכפר אי נמי היום עזמו בלא שעיר המשתלח מכפר קזת ואין כאן כרת גמור וכה"ג אשכתן צפרק קמא דוצחים (דף ו. ושם) דעולה מכפרת על היורש ^ומקופיא ולא מקיבצא כלומר לגמרי והשתא לאיניו ושל מלאכה אבל על כל שאר עצירות מכפר אף על פי שעשה צו מלאכה ולא התענה צו: **דאי לא סימא הכי**. דכרת דיומיה מודה רבי דלא מכפר ותימא דאכרת דיומיה ^ה מכפר: **כרת דיוה"כ לים ליה לרבי**. בתמיה. א"כ למה כתז רחמנא ציוס הכפורים כרת בשלמא שאר כריתות דאי מיית קודם יוה"כ לא איכפר אבל הנך למה לי הא כי עבר עליה מכפר עליה הא יומא: **אלמא לא** בתמיה. כלומר אלמא אי אית ליה לרבי דמכפר על כרת דיומיה בלא תשובה לא איכא כרת ציוס הכפורים: **והא משכחת לה כגון דעבד בליליא ומית דלא אחי יממא לכפורי ליה**. שאין מכפר אלא יום כדכתיב (ויקרא טו) כי ציוס הזה יכפר עליכם ומקשינן

<div></div>	<div>עין משפט<div>גר מצוה</div></div>
מז א מ"י פ"ח מהל' תשובה הלכה א':	
ב ח ב מ"י שם פ"א הלכה ז':	
ב ח ג מ"י שם הל' א ופ"ג מהל' שגגות הלכה י':	
ג ד מ"י פ"א מהל' תשובה הלכה ג ופ"ג מהל' שגגות שם:	

	
ריבוי חננאל	

<div></div>	<div>המשתלח ואוקימנא למתני' בעבר על מצות עשה ולא עשה תשובה אלא עומד במדרו ורבי היא דתניא אע"פ שלא עשה תשובה יוה"כ מכפר עליו חזק מפורק עול ומגלה פנים בתורה ומפר ברית בבשר שאין יוה"כ מכפר עליון אלא אם יחזור בתשובה כו'. דברי רבי ורבנן פשוטים הם, ואקשי' ומי מצית מוקמת לה למתני' כרבי והא מדקתני סיפא אחד ישראל ואחד כהנים ואחד כהן משוח ותיצבה רב יהודה שהללו כולן מתכפרין בשעיר המשתלח בשאר עבירות ומתני' ר' יהודה היא מכלל דרישא נמי ר' יהודה היא. ופריך רב יוסף מתני' כולה רבי היא וסיפא סבר לה כר' יהודה. פי' ר' יהודה רביה. ורבי תלמיד הוא. ואמר ליה דוקא קא אמרת. א"ל רב יוסף דוקא קאמינא. דרבי סבר לה כר' יהודה רביה דשעיר המשתלח בשאר עבירות וזולתי טומאת מקדש וקדושו מכפר על הכל. ור' יהודה לא סבר לה כרבי דיוה"כ מכפר אפי' על שאינן שבין. דקתני סתמא בברות כהנים דהוא סיפרא כי יוה"כ אינו מכפ' אלא על השבין שנאמר אך בעשור לחודש וגו' וקיימא לן אכין ורקין מיעושין. ואינו מכפר על שאינן שבין. וסתם סיפרא ר' יהודה היא כדנרטינן באלו הן הנתקנין משמיה דר' יוחנן: סתם סיפרא ר' יהודה: ורמינן סתם סיפרא אסתם סיפרא. ופריך אב"י הא רבי [והא ר'] יהודה. ורבא אמר הא והא רבי היא. והא דתניא אם לא שב אינו מתכפר לו בעבירה שנעבר יום הכפורים דאי לא תימא הכי כרת דכתיבא ביום הכפורים לית ליה לרבי. ודחינן כרת (לר') דיוה"כ (היכי) [הכין] משכחת לה. כגון דאכיל בליליא או עבד עבדיהא ומית דלא סליק עמוד השחר לכפורי ליה.</div>
---------------------------------------	--